བོདལྗོངསཁྲིམསལུགསཚགསཔར ཁྲིམསདངསྤྱིཚོགས ལོའིཟླ ཚེསའདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་གཞིས་རྩེ་ནས་གློག་་
འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།འདི་ལོའི་ཟླ་7པར།རྒྱལ་ཁབ་་་
ཁྲལ་དོན་སྤྱི་ཁབ་ཅུས་གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲལ་དོན་ཅུས་་
ཀྱི་སྒོ་བྱང་བཀལ་བ་ནས་བཟུང་།ཅུས་དེས་ས་གནས་དེ་
གའི་ཁྲལ་འཇལ་བའི་རེ་བར་གཞིགས་ནས།“དམངས་་
ཕན་ཁྲལ་གཉེར་གྱི་དཔྱིད་རླུང་བྱ་སྤྱོད”ཧུར་ཐག་སྤེལ་་་་
ཏེ་དམངས་ཕན་ཁྲལ་གཉེར་གྱི་ལས་དོན་ཧུར་ཐག་་་་་་་་་་་
བསྒྲུབས་ཡོད་པ་རེད།
ཐབས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་དང་དྲིལ་བསྒྲགས་རྒྱ་་
ཁྱབ་བྱས་ཏེ“དམངས་ཕན་ཁྲལ་གཉེར་གྱི་དཔྱིད་རླུང་བྱ་
སྤྱོད”མི་སེམས་སུ་གཏིང་ཟབ་ཟུག་པར་བྱས་པ།ཁྲལ་་་་

དོན་སྡེ་ཚན་གྱིས་ས་གནས་དེ་གའི་གློག་ཤུགས་དང་།
ནུས་རྒྱུ།འགྲིམ་འགྲུལ་སོགས་ལས་རིགས་ཀྱི་ཁྲལ་་་་་་་་་་་་
འཇལ་བ་དང་ཁྲལ་དོན་ཅུས་ཀྱི་ལས་སྒོ་ཁོའོ་ཡི་འགན་་་་་
འཁུར་བ་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ནས་ཁྲལ་དོན་ཅུས་དང་ཁེ་་་
ལས་ཀྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཏེ།ཁྲལ་་་་་་་་
འཇལ་བར་2014ལོ་ཚུན་གྱི་གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲལ་
དོན་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱིས“དམངས་ཕན་ཁྲལ་གཉེར་གྱི་་་
དཔྱིད་རླུང་བྱ་སྤྱོད”གཏིང་ཟབ་སྤེལ་བའི་བྱ་ཐབས་དང་
ཕན་འབྲས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་།རྒྱ་ཆེའི་ཁྲལ་་་་་་
འཇལ་བས“དམངས་ཕན་ཁྲལ་གཉེར་གྱི་དཔྱིད་རླུང་བྱ་་
སྤྱོད”ཤེས་རྟོགས་དང་ངོས་འཛིན་གཏིང་ཟབ་ཐུབ་རྒྱུར་་

སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་ཁྲལ་འཇལ་བའི་ཐོབ་ཚོར་ཆེ་རུ་་་
དང་བློ་ཡིད་ཚིམ་ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་ཡོད་པ་རེད།
ས་གནས་དེ་གའི་ཁྲལ་འབབ་དོ་དམ་དང་ཁྲལ་་་་་་་་་
འཇལ་ཞབས་ཞུའི་ལས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་་་་་་་་་་་་
ཡོངས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བྱ་ཆེད།ཁྲལ་འཇལ་བར
“བརྟག་དཔྱད་འདྲི་ཤོག”སྤྲོད་པའི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད།
ཁྲལ་བསྡུའི་ཐད་ཀྱི་ཁྲལ་འཇལ་བའི་དགོས་མཁོ་དང་་་་་་་
ཁྲལ་དོན་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི“གློད་སྡོམ་ཞབས་་་་་་་་་་་་་་
གསུམ”གྱི་སྒྱུར་བཅོས་དང་།ཁྲལ་འབབ“གཉེར་ཚོང་་་
ཁོར་ཡུག”ལེགས་བཅོས།“དམངས་ཕན་ཁྲལ་གཉེར་་་་
གྱི་དཔྱིད་རླུང་བྱ་སྤྱོད”སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ཁག་དོན་་་་་་་་

འཁྱོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཤེས་རྟོགས་་་་་་་་
བྱས་ཏེ།ཁྲལ་འཇལ་བའི“སེམས་ཁྲལ”དང་།དོགས་་་
གནད” “དཀའ་གནད”བཅས་ཏན་ཏིག་ངང་བསལ་་་
ཡོད་པ་རེད།
བོད་ལྗོངས་གློག་རྡུལ་ཁྲལ་དོན་ཅུས་ཀྱི་ཚོད་ལྟ་་་་་་་་་
འཁོར་སྐྱོད་དང་ཁྱབ་སྤེལ་ལས་དོན་གྱི་བླང་བྱ་གཞིར་་་་་་
བཟུང་།ཟླ་8པའི་ཟླ་དཀྱིལ་ནས་བཟུང་།གཞིས་རྩེ་་་་་་་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁེ་ལས་9ལ་གློག་རྡུལ་ཁྲལ་དོན་ཅུས་གྱི་ལྟ་་་་་
ཚོད་འཁོར་སྐྱོད་དང“གཅིག་གཏད་གཅིག”གི་གསོ་་་་་་་་
སྦྱོང་བྱས་པ་དང་འབྲེལ།ཁྲལ་འཇལ་བའི་བཞུགས་་་་་་་་
མོལ་ཚོགས་འདུ་གོ་སྐབས་སུ་བྱས་ནས་ཁྲལ་འཇལ་བར་་་
གློག་རྡུལ་ཁྲལ་དོན་ཅུས་ཀྱི་ལྟ་ཚོད་འཁོར་སྐྱོད་དང་ཁྱབ་་
གདལ་ལས་དོན་གྱི་བསམ་འཆར་དང་འགྲོ་གོས་བསྡུ་་་་་་་
ལེན་བྱས་པས།ཁྲལ་འཇལ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བསམ་་་་
ཤེས་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད།
（ཚེ་ཁོས་བསྒྱུར།པ་ཚེ་དང་ཚེ་ཁོས་ཞུས）

ཉེ་ཆར།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་སྤྱོད་རླངས་འཁོར་གཉེར་སྐྱོང་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིའི་ལས་དོན་མི་སྣས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་ཆུང་གསུམ་པ་དང་ལྷ་ས་རྗེ་འབུམ་སྒང་སློབ་ཆུང་དུ“ལྗང་མདོག་སྤྱི་སྤྱོད་རླངས་འཁོར”གྱི་ཤེས་བྱ་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་བའི་དྲིལ་་་་་་་བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ་རེད།བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་དུ་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་གྲལ་སྟར་འགྲིག་པོས་ལས་དོན་མི་སྣས་སྤྲད་པའི་དྲིལ་་་་་་་་་་་བསྒྲགས་ལག་དེབ་ལེན་པ་དང་ཡ་རབས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་རླངས་འཁོར་ལ་སྡོད་དགོས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ཤེས་བྱ་དང་་་་སྤྱི་སྤྱོད་རླངས་འཁོར་ལ་བསྡད་ཚེ་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པར་ཕན་ཐོགས་གང་དག་ཡོད་པའི་སྐོར་ཉན་པ་མ་ཟད།ལས་་་་་་་དོན་མི་སྣར་འཕྲུལ་སྒུལ་འཁོར་རིགས་ཀྱི་མཇུག་རླངས་ལས་ཁོར་ཡུག་ལ་བཟོས་པའི་ཉེན་ཁའི་སྐོར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཏེ་ཁྱིམ་་་་་དུ་ལོག་ནས་ཕ་མར་རླངས་འཁོར་ཉུང་ཙམ་གཏོང་དགོས་ལུགས་ཤོད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་རེད།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་རྩེད་ཐང་་་་་་་་
ནས་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།2016ལོ་ཚུན་
དུ།ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་ལམ་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་་་་་་་་
ཚང་དུ་བཏང་བ་དང་།ལས་དོན་སྒྲུབ་ཐབས་་་་་་
གསར་གཏོད།ལས་དོན་སྒྲུབ་ཐབས་དོན་འཁྱོལ་
བཅས་བྱས་པས“ལོ་ལྔ་ཚན་བདུན་པའི”ཁྲིམས་་་
ལུགས་ཁྱབ་གདལ་ལ་ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་་་་་
དོད་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད།
མ་ལག་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་པོར་དམིགས་་་
ནས་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་ལ་དམ་འཛིན་་་་་་་་
དང་།འགན་ལེན་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་་་་་་་
སྐུལ་འདེད།གྲོང་ཁྱེར་དེས་སྔ་སྣུར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་་་
དང་རྫོང་ཆུས་ཀྱི་སྔོན་ལ“ལོ་ལྔ་ཚན་བདུན་་་་་་་་་་་་
པའི”ཁྲིམས་ལུགས་སྒྲིག་གཞི་དང་།འགྲོ་གྲོན་་་་་
འགན་ལེན་གྱི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་པ་དང་ཆབས་་་་
ཅིག2018ལོ་ནས་བཟུང་།ཆ་སྙོམས་མི་རེར་་་་
སྒོར་1.5ཡི་འཆར་གཞི་ལྟར་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་་་་
གདལ་གྱི་ཆེད་སྤྱོད་གྲོན་དངུལ་དོན་འཁྱོལ་བྱས་་་་
པ་རེད།
གཙོ་གནད་ཁ་གཏད་ལ་དམིགས་ནས་་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་ལ་དམ་འཛིན་དང་རྩ་་་་
བ་བརྟན་དུ་བཏང་ནས་ཕན་འབྲས་དངོས་ཐོབ་་་་
རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ།རྩ་ཁྲིམས་དང་་་་་་་་་་་་
བཅའ་ཁྲིམས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་རིམ་ཁག་ཏང་་་་་་
ཨུད(ཏང་ཙུའུ)ལྟེ་གནས་ཚོགས་ཆུང་གི་ལོ་འཁོར་
སློབ་སྦྱོང་གི་འཆར་གཞིའི་ནང་བཅུག་པ་དང་།
གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་གྱི་་་
སློབ་གསོ་གཙོ་བོར་བཞག་ནས་འགྲོ་ལམ་འགྲིམ་་་་
འགྲུལ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་དུག་་་་་
འགོག་ཤེས་བྱ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཐེངས་18
སྤེལ་བས་མི་ཁྲི་5ལ་སློབ་གསོ་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད།
ཁྲིམས་སྐྱོང་དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་གསོ་དེ་ན་སོ་དར་་་
ལ་མ་བབས་པའི་མིའི་བསམ་བློ་ཀུན་སྤྱོད་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྱོང་དང་།རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་་་་
སློབ་གསོ་དང་རྨོངས་དད་སེལ་བ།ཚན་རིག་་་་་་་
གོང་དུ་བཀུར་བའི་སློབ་གསོ་བཅས་དང་ཟུང་་་་་་་
འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཁྱིམ་ཚང་སློབ་གསོའི་ཤེས་བྱའི་་་་་་་
འཆད་འཁྲིད་གཉེར་བ།དགོན་སྡེའི་གྲྭ་བཙུན་་་་་

གྱི་ཁྲིམས་སྐྱོང་སློབ་གསོ་གཙོ་གནད་དུ་བྱས་ནས་་་
གྲོང་ཁྱེར་དེ་ཡོངས་ཀྱི་དགོན་སྡོད་ལས་བྱེད་པ་་་་་་
663དང་སྒྲིག་ཁོངས་སུ་ཚུད་པའི་ཆོས་ལུགས་་་་་་
ལས་དོན་མི་སྣ་1643ལ་བཅའ་ཁྲིམས་ཤེས་བྱའི་་
ཡིག་རྒྱུགས་བཏང་བ་རེད།
བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་སློབ་གསོར་དམ་པོར་་་
དམིགས་ནས་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་ལ་དམ་་་་་
འཛིན་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་ཁྱོན་ཡོངས་
ལ་ཁྱབ་པའི་འགན་ལེན་བྱས་པ།“སྣང་ཆེན་་་་་་་་
བཞི་དང་དགའ་ཞེན་བཞིའི”མང་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་་
གསོ་ལག་ལེན་བྱེད་སྒོ་དང་བསྟུན་ནས་རིགས་་་་་་་
ཁག་གི་ཆེད་དོན་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་སྒྲོག་་་་
འགྲེལ་ཐེངས་384གཉེར་བ་དང་ཁྲིམས་ལུགས་་་་
ཁྱབ་གདལ་གྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཅ་དངོས་ཁྲི་11.86
སྤྲད་པར་བརྟེན་མི་ཁྲི་13.55ལ་སློབ་གསོ་ཐེབས་
ཡོད་པ་རེད།
དམིགས་ཚད་དང་དཔྱད་ཞིབ་ནན་དུ་་་་་་་་་་་
བཏང་ནས་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་ལ་དམ་་་་་་་་
འཛིན་དང་དམིགས་ཚད་ཀྱི་ངེས་གནས་དང་་་་་་་་
འགན་འཁྲི་གསལ་དུ་བཏང་ཞིང་།དཔྱད་ཞིབ་་་་
ཀྱི་ཚད་གཞི་དང་གཙོ་གནད་ལས་དོན་གྱི་ཉམས་་་
མྱོང་ཕྱོགས་སྡོམ་བཅས་ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་་་་་་་་
ནས་ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་ཁྲིད་ལ་ཞིབ་བཤེར་ཐེངས་5
བྱས་ཡོད་པ་རེད།
བཀྲག་མདངས་འཚེར་ས་མངོན་པ་བྱས་་་་་་་
ནས་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་ལ་དམ་འཛིན་་་་་་་་
དང་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་གནད་སྨིན་ཡོང་་་་་
བའི་ཐོག་ནས་གསར་གཏོད་ལ་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་་་་་
བཏང་ཞིང་།ཁྲིམས་སྐྱོང་སྤྱོད་གཙང་གི་རིག་་་་་་་
གནས་ཧུར་ཐག་གཏོད་པ་དང་གྲོང་ཁྱེར་དེ་་་་་་་་་་་
ཡོངས་ཀྱི་མི་9271“དྲ་ཐོག་སྲིད་གཙང་སློབ་་་་་་་་
གསོའི”ཡིག་རྒྱུགས་ལ་ཞུགས་ཡོད།ཚད་ལྡན་་་་་་
ཅན་གྱི“ཁྲལ་འཇལ་བའི”སློབ་གྲྭ་དང་།གྲོང་་་་་་
ཁྱེར་རིམ་པའི“སྤྱོད་གཙང་རྟེན་གཞི”གཞོན་་་་་
ནུ་ལོ་ཆུང་གི་ཁྲིམས་སྐྱོང་སློབ་གསོའི་རྟེན་གཞི།
ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲིམས་སྐྱོང་རིག་གནས་ཐང་་་་་་
ཆེན་བཅས་བསྐྲུན་ཡོད་པ་རེད།
(པ་ཕན་གྱིས་བསྒྱུར།པ་སངས་དང་པ་་་་་་་་
ཕན་གྱིས་ཞུས)

གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲལ་དོན་ཅུས་ཀྱིས།

དམངས་ཕན་ཁྲལ་གཉེར་གྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་པ།

ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི།

“ལོ་ལྔ་ཚན་བདུན་པའི”ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་ལས་དོན་ལ་ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་ཐོན་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་སེང་གེ་ཁ་འབབ་ནས་་་་་་་་
གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།ཏང་ཡོན་གྱི་འགན་འཁྲིའི་འདུ་་་་
ཤེས་སྔར་བས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་།གདོང་ལེན་དཔེ་བཟང་
གི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པ།ཏང་ཡོན་གྱི་འགན་ཁུར་སྙིང་་་་་
སྟོབས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཆེད།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲལ་་་་་་
དོན་ཅུས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆའི་བླང་བྱ་གཞིར་བཟུང་།ཉེ་་་་་
ཆར།མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ཁྲལ་དོན་ཅུས་ཀྱིས་ཏང་ཡོན（གུང་་་་
གཞོན་སྡེ་ཚོགས）གྱི་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་ལག་བསྟར་གྱི་་་་
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཏེ་རྒྱལ་ཁྲལ་དང་ས་ཁྲལ་བསྡུ་བ་དང་དོ་དམ་གྱི་་་་་་
སྒྲིག་གཞི་སྒྱུར་བཅོས་ལ་དེ་བས་ལེགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབས་ཡོད་པ་རེད།
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རིང་།དང་ཐོག་ས་ཁུལ་ཁྲལ་དོན་ཅུས་ལས་་་

ཁུངས་ཏང་ཨུད་གཞུང་ལས་ཁང་གི་འགན་འཁུར་མི་སྣས
《རྒྱལ་ཁབ་ཁྲལ་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་ཅུས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྲལ་་་་་་
དོན་ཅུས་ཀྱིས་བརྒྱུད་བསྐུར་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཁྲལ་དང་ས་ཁྲལ་་་་་་
བསྡུ་བ་དང་དོ་དམ་གྱི་སྒྲིག་གཞི་སྒྱུར་བཅོས་བྱེད་རིང་ཏང་་་་་་་་
ཡོན་གྱི་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་ལག་བསྟར་གྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་་་་་
རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་ཀྲུང་གུང་རྒྱལ་ཁབ་ཁྲལ་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་ཅུས་ཨུ་ཡོན་་་་
ལྷན་ཁང་གི་བརྡ་ཐོའི》དགོངས་དོན་བརྒྱུད་བསྒྲགས་དང་སློབ་
སྦྱོང་བྱས་པ་དང་།དེ་རྗེས་འབྲེལ་ཡོད་འགོ་ཁྲིད་ཚན་ཁག་གི་་་་
ཁོངས་མིས་ཁས་ལེན་ཡི་གེ་སྒྲོག་སྦྱངས་བྱས་པ་དང་ཏང་ཡོན
（གུང་གཞོན་སྡེ་ཚོགས）གྱི་འཐུས་མིས་ཁས་ལེན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་
བསྟན་པ་རེད།
（བདེ་སྐྱིད་དང་དཀོན་སྒྲོལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས།
“ལྗང་མདོག་སྤྱི་སྤྱོད་རླངས་འཁོར”གྱི་ཤེས་བྱ་སློབ་གླིང་དུ་ཁྱབ་གདལ་
གཏོང་བའི་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།

མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ཁྲལ་དོན་ཅུས་ཀྱིས།

ཏང་ཡོན（གུང་གཞོན་སྡེ་ཚོགས）གྱི་ཁས་ལེན་དང་
དམ་བཅའ་ལག་བསྟར་གྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།